

Tisk a informace

Soudní dvůr Evropské unie
TISKOVÁ ZPRÁVA č. 86/17
V Lucemburku dne 26. července 2017

Rozsudek ve věcech C-490/16 A.S. v. Republika Slovenija
a C-646/16 Khadija Jafari a Zainab Jafari

Chorvatsko je státem příslušným k posuzování žádostí o mezinárodní ochranu, které byly podány osobami, které v souvislosti s migrační krizí v období 2015 až 2016 překročily hromadně jeho hranici

Tyto osoby je totiž třeba považovat za osoby, které překročily vnější hranici Chorvatska nedovoleným způsobem ve smyslu nařízení Dublin III

V roce 2016 překročil syrský státní příslušník a členové dvou afghánských rodin hranici mezi Chorvatskem a Srbskem, byť neměli náležité vízum. Chorvatské orgány zorganizovaly přepravu těchto osob po chorvatsko-slovinskou hranici, aby jim pomohly vstoupit do jiných členských států za účelem podání žádosti o mezinárodní ochranu.

Syrský státní příslušník poté podal tuto žádost ve Slovinsku, zatímco členové afghánských rodin takto učinili v Rakousku. Slovinsko i Rakousko ovšem měly za to, že jelikož podle nařízení Dublin III¹ vstoupili žadatelé do Chorvatska nedovoleným způsobem, přísluší orgánům tohoto členského státu, aby posoudily žádosti o mezinárodní ochranu těchto osob.

Dotčené osoby napadly u soudů příslušná rozhodnutí slovinských a rakouských orgánů, přičemž tvrdily, že jejich vstup do Chorvatska nelze považovat za nedovolený a že v souladu s nařízením Dublin III tudíž přísluší slovinským a rakouským orgánům, aby posoudily jejich žádosti.

V tomto kontextu se Vrhovno sodišče Republike Slovenije (Nejvyšší soud, Slovinsko) a Verwaltungsgerichtshof (Správní soudní dvůr ve Vídni, Rakousko) obrátily na Soudní dvůr s otázkou, zda je vstup dotčených osob třeba považovat ve smyslu nařízení Dublin III za oprávněný či nikoli. Rakouský soud se navíc tázal, zda lze přístup chorvatských orgánů přirovnat k udělení víza tímto členským státem.

V rozsudcích z dnešního dne Soudní dvůr předně konstatuje, že vízum je ve smyslu nařízení Dublin III „povolením nebo rozhodnutím členského státu, které je požadováno pro tranzit nebo vstup“ na území tohoto členského státu nebo více členských států. Z toho tudíž vyplývá, že **pojem „vízum“ odkazuje na akt, který je formálně přijat vnitrostátním orgánem, a nikoli na prosté strpění, a dále, že vízum nelze zaměňovat za vstup na území členského státu, jelikož vízum je vyžadováno právě k tomu, aby byl tento vstup umožněn.**

Za těchto podmínek Soudní dvůr uvádí, že **vstup státního příslušníka ze země mimo EU na území členského státu nelze považovat za vízum, byť by k tomuto vstupu došlo za mimořádných okolností, které se vyznačovaly hromadným přílivem vysídlených osob do EU.**

Soudní dvůr má dále za to, že **překročení hranice bez dodržení podmínek, jež jsou vyžadovány použitelnou právní úpravou dotčeného členského státu, musí být nutně považováno za překročení „nedovoleným způsobem“** ve smyslu nařízení Dublin III.

¹Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013 ze dne 26. června 2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států (Úř. věst. 2013, L 182, s. 1).

Stran možnosti členských států povolit podle Schengenského hraničního kodexu² vstup státních příslušníků ze zemí mimo EU, kteří nesplňují podmínky pro vstup, na své území z humanitárních důvodů Soudní dvůr připomíná, že **takové povolení platí pouze pro území dotčeného členského státu, a nikoli pro území všech členských států.**

Navíc, pokud by bylo připuštěno, že vstup státního příslušníka ze země mimo EU, který členský stát povolil z humanitárních důvodů na základě výjimky z podmínek pro vstup, které jsou v zásadě uloženy takovému státnímu příslušníkovi, nepředstavuje překročení hranice tohoto státu nedovoleným způsobem, znamenalo by to, že uvedený členský stát by nebyl státem příslušným k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu, kterou tento státní příslušník podal v jiném členském státě. **Takový závěr by však byl v rozporu s nařízením Dublin III**, podle kterého přísluší posoudit žádost o mezinárodní ochranu podanou takovou osobou členskému státu, který první umožnil vstup takové osoby na unijní území. V této souvislosti od této povinnosti nelze osvobodit členský stát, který se rozhodl povolit z humanitárních důvodů vstup státního příslušníka ze země mimo EU, jenž neměl vízum ani nepožíval výjimky z vízové povinnosti, na své území.

Za těchto okolností Soudní dvůr konstatoval, že **pojem „překročení hranice nedovoleným způsobem“ se vztahuje i na situaci, v níž členský stát umožní vstup státních příslušníků ze zemí mimo EU na své území z humanitárních důvodů a podle výjimky z podmínek pro vstup, které jsou v zásadě uloženy státním příslušníkům ze zemí mimo EU.**

Soudní dvůr dále s odkazem na mechanismy zakotvené v nařízení Dublin III, směrnici 2001/553 a v čl. 78 odst. 3 SFEU konstatuje, že okolnost, kdy k překročení hranice došlo za situace příchodu mimořádně vysokého počtu státních příslušníků ze zemí mimo EU dožadujících se získání mezinárodní ochrany, není relevantní.

Soudní dvůr rovněž zdůrazňuje, že **přijímání mimořádně vysokého počtu státních příslušníků ze zemí mimo EU lze usnadnit tím, že ostatní členské státy využijí jednostranně či ve spolupráci s dotčeným členským státem v duchu solidarity „ustanovení o svrchovanost“, jež jim umožňuje rozhodnout se posoudit žádosti o mezinárodní ochranu, které jim byly podány, i když podle kritérií stanovených nařízením Dublin III nejsou příslušnými tyto žádosti posuzovat.**

Soudní dvůr na závěr připomíná, že **přemístění žadatele o mezinárodní ochranu do členského státu, který byl určen jako příslušný, nelze provést, pokud v důsledku příchodu mimořádně vysokého počtu státních příslušníků ze zemí mimo EU dožadujících se získání mezinárodní ochrany existuje skutečné riziko, že dotčená osoba bude v souvislosti s provedením přemístění vystavena nelidskému či ponižujícímu zacházení.**

UPOZORNĚNÍ: Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce umožňuje soudům členských států, aby v rámci sporu, který projednávají, položily Soudnímu dvoru otázky týkající se výkladu práva Unie nebo platnosti aktu Unie. Soudní dvůr nerozhoduje ve sporu před vnitrostátním soudem. Vnitrostátní soud musí věc rozhodnout v souladu s rozhodnutím Soudního dvora. Toto rozhodnutí je stejně tak závazné pro ostatní vnitrostátní soudy, které případně budou projednávat podobný problém.

Neoficiální dokument pro potřeby sdělovacích prostředků, který nezavazuje Soudní dvůr.

Úplné znění rozsudku se zveřejňuje (C-490/16 a C-646/16) na internetové stránce CURIA v den vyhlášení.

Kontaktní osoba pro tisk: Balázs Lehoczki ☎ (+352) 4303 5499

² Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 562/2006 ze dne 15. března 2006, kterým se stanoví kodex Společenství o pravidlech upravujících přeshraniční pohyb osob (Schengenský hraniční kodex) (Úř. věst. 2006, L 105, s. 1), ve znění nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 610/2013 ze dne 26. června 2013 (Úř. věst. 2013, L 182, s. 1).

³ Směrnice Rady 2001/55/ES ze dne 20. července 2001 o minimálních normách pro poskytování dočasné ochrany v případě hromadného přílivu vysídlených osob a o opatřeních k zajištění rovnováhy mezi členskými státy při vynakládání úsilí v souvislosti s přijetím těchto osob a s následky z toho plynoucími (Úř. věst. 2001, L 212, s. 12; Zvl. vyd. 19/04, s. 162).

Obrazový záznam z vyhlášení rozsudku je dostupný na [Europe by Satellite](#) ☎ (+32) 2 2964106